

Sotsiaalministeerium
Suur-Ameerika tn 1
10122 TALLINN

18.11.2025 nr 12-6.2/15353

**Pöördumine seoses Tartu Toidupanga
toetustaotlusega Tartu linnalt**

Pöördume Teie poole seoses 07.11.2025 Tartu Toidupanga poolt esitatud e-kirja teel 2026. aasta prognoosi täiendava toetuse eraldamiseks üüri- ja kommunaalkulude katteks.

Sarnase taotluse esitas Tartu Toidupank ka 16.06.2025, mille alusel otsustas Tartu Linnavalitsus erandkorras eraldada reservfondist ühekordse toetuse 9500 eurot, et aidata katta osa 2025. aasta teise poolaasta ruumikuludest. Mõistame, et teenuse osutamisega võivad kaasnedä ootamatud või muutuvad kulud, mida ei ole võimalik hankelepingus täiel määral ette näha. Tartu Linnavalitsus rõhutas tookord Tartu Toidupangale, et tegemist oli ainukordse otsusega, mis ei loo pretsedenti ega tähenda jätkuvat rahastamist väljaspool riigihankega määratud raamistikku.

Juhtisime tähelepanu, et taotluses küsitud summa ületas oluliselt meie võimalusi ning eraldatud toetus oli väiksem kui nende poolt taotletud summa. Otsuse tegemisel lähtusime eelarvelistest piirangutest ja vajadusest tagada teiste sotsiaalteenuste jätkusuutlik rahastamine.

Veebi kohtumisel 21.10.2025 palusime Tartu Toidupangal täpsustada, milline on minimaalne abivajajate arv nimekirjas, mis võimaldaks organisatsioonil teenuse osutamisel eelarveliselt toime tulla. Nende hinnangul oleks vajalik maht 1012 leibkonda, kes saavad toiduabi kaks korda kuus, või 506 leibkonda, kes saavad toiduabi neli korda kuus.

Palume ministeeriumilt selgitust, kas hanke tingimustes oli ette nähtud kohaliku omavalitsuse kohustus toetada Toidupanka täiendavalt, sh rendi- ja kommunaalkulude katmisel. Tartu Toidupank teenindab lisaks Tartu maakonnale ka Jõgevamaad, kuid Toidupanga poolt esitatud prognoos on tehtud ainult Tartu maakonna kohta. Vajame selgust, miks eeldatakse, et rendipinna tasu peaks aitama tasuda ainult Tartu linn ja teised Tartumaa omavalitsused. Samuti palume kinnitust, et hanke tingimused ei ole vastuolus sotsiaalhoolekande seaduse põhimõttega, mille kohaselt abivajaduse hindamine peab toimuma Toidupanga poolt kehtestatud üldiste tingimuste alusel.

Meie hinnangul on positiivne, et inimesed saavad ajutist toiduabi, kuid Toidupanga ootused pikemaajalisele toetusele ja rahalisele kattele ei pruugi olla kooskõlas hanke tegelike tingimustega. Lisaks juhime tähelepanu, et Toidupank on viidanud vabatahtlike ühingute toetusele, kuid omavalitsustel puudub info nende toetuste suuruse ja jaotuse kohta Tartu ja Jõgeva maakonnas. Eeldame, et Toidupank on arvestanud rendi- ja kommunaalkulude katmise kohustuse Tartu linna poolt, kuid see ei ole kooskõlas seadusest tulenevate kohustustega.

Samuti ei ole mõistlik, et Toidupank võtab hinnakujunduse aluseks 2023. aasta andmeid, mil abivajajate arv oli sõjapõgenike tõttu ajutiselt väga kõrge. Praeguseks on põgenike arv Eesti kontekstis märkimisväärselt vähenenud, paljud on leidnud töö, kolinud kodumaale või teise riiki ja ei vaja enam sotsiaalhoolekandelist abi, mistõttu ei ole varasem tippkoormus realistlik alus kulude hindamiseks.

Sotsiaalhoolekande seaduse § 8 ja § 15 kohaselt on kohaliku omavalitsuse kohustus tagada vältimatu sotsiaalse, sealhulgas toiduabi, abivajaduse hindamise alusel. Seadus ei näe ette kohustust rahastada partnerorganisatsiooni püsikuluid, nagu rendi- ja kommunaalkulud, kui sellist nõuet ei ole sätestatud hanke tingimustes. Kohaliku omavalitsuse roll piirdub teenuse korraldamise ja vajaduspõhise suunamisega, mitte teenusepakkuja tegevuskulude katmisega.

Palume Sotsiaalministeeriumil koos hankekorraldajaga üle vaadata kehtivad hanke tingimused, et need vastaksid seadusest tulenevatele kohustustele ja tegelikule abivajadusele. Kui praegused tingimused ei kata Toidupanga püsikuluid, ei saa neid kohustusi kohalikele omavalitsustele panna. Seetõttu palume leida ministeeriumil vajalikud vahendid ja lahendus olukorra korrigeerimiseks hanketingimuste alusel, et tagada õiguspärane ja jätkusuutlik toiduabi korraldus.

Ootame Teie kirjalikku tagasisidet, et ühtlustada arusaamad ja tagada, et kohalikud omavalitsused tegutsevad seaduse ja hanke nõuete kohaselt.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Reno Laidre
abilinnapea

Maire Adamberg
+372 5918 1125 Maire.Adamberg@tartu.ee